

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.136/2016/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. január 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmény miatt **I.r. vádlott** és társa ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. október 04. napján kihirdetett 41(I.)Kb.363/2016/9. számú ítéletét megváltoztatja.

II.r. vádlott bűncselekményét bűnsegédként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettének [Btk. 301. § (1) bekezdés] minősíti.

I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 180 (száznyolcvan) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A 180.000,- (száznyolcvanezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre változtatja át, melynek során egy napi tétel összege helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

II.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovásra enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I.r.** és **II.r. vádlott** tekintetében helybenhagyja.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. október 04. napján kihirdetett 41(I.)Kb.363/2016/9. számú ítéletével **I.r. vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettében, ezért az I. r. vádlottat 7 hónapi börtönbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 (kettő) évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Az I. r. vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól. **II.r. vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk. 440. § (1) bekezdésébe ütköző jelentési kötelezettség megszegésének vétségében, ezért a II. r. vádlottat 150 napi tétel, napi tételenként 1.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak átváltoztatásáról. A bíróság a II. r. vádlottnak a pénzbüntetés megfizetésére 15 hónap részletfizetést engedélyezett. Külön-külön kötelezte a vádlottakat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette az ítéletet.

Az I. és II. r. vádlott irány megjelölése nélkül, védőjük elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1031/2016/1. számú átiratában a bejelentett vádlotti, illetve védői fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásban az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat megvizsgálta és értékelte, és mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg a tényállást, amely megalapozott. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének eleget tett, okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, ezért a mérlegelésen alapuló, megalapozott tényállás megváltoztatására nincs törvényes ok, így a tényállást a felmentés érdekében támadó fellebbezés nem vezethet eredményre. A katonai tanács helyesen minősítette az I. r. vádlott hivatali bűncselekményét, azonban tévedett, amikor a II. r. vádlott ítéleti tényállásba foglalt cselekményét katonai vétségnek minősítette. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a II. r. vádlott cselekményét minősítse bűnsegédként, a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettének, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A vádlottak védője előterjesztette fellebbezése írásbeli kiegészítését. Hivatkozott arra, hogy az ügyben az adathordozó lefoglalása a Be. kógens rendelkezése ellenére nem történt meg, ezért nem törvényes a felhasználása sem. Fenntartotta azon álláspontját, hogy a vád nem törvényes, mert számára nem derül ki belőle, mi az elkövetési magatartás az ügyészség szerint, emellett jogi álláspontja az, hogy a ruházat megragadása nem tényállásszerű. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a szociális munkás tanúk vallomását, és nem indokolta meg, miért tartotta elfogultnak **tanú1** és **tanú2** tanúk vallomását. Az ügyészi átiratra reagálva kifejtette, hogy a bűncselekmény elkövetési helyén való passzív jelenlét a pszichikai bűnsegély megállapítására nem alkalmas. Mindezek alapján indítványozta mindkét vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentését.

A nyilvános ülésen a vádlottak védője perbeszédében fenntartotta a bejelentett fellebbezésében foglaltakat, megismételve annak lényegét. Hivatkozott tehát arra, hogy a kamerafelvétel nem felhasználható, a vád nem törvényes, a bíróság tévesen értékelte a tanúvallomásokat és indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Mindezek alapján elsődleges indítványa védenecinek felmentésére irányult, másodlagos indítványa az I. r. vádlott vonatkozásában az ítélet enyhítése, pénzbüntetés kiszabása és a jogi minősítés tekintetében az ügyészi fellebbezés elutasítása volt.

A vádlottak és a védő által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása perrendszerű volt.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlottak a bűncselekmény elkövetését tagadták, az eljárás során érdemi vallomást nem tettek, az esettel kapcsolatban írt jelentésüket tartották fenn. Érdemi védekezésük lényege, hogy az I. r. vádlott nem bántalmazta a sértettet, ezért a II. r. vádlottnak sem volt jelentenivalója. Az elsőfokú katonai tanács a Be. 291. § (1) bekezdése alapján a jelentéseket felolvasással tette a bizonyítás részévé, a releváns tanúkat: **tanú3** és **tanú4** szociális munkásokat, valamint **tanú1** és **tanú2** közterület-felügyelőket kihallgatta, az okirati bizonyítékokat ismertette, a kamerafelvételt megtekintette. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak védekezésével

szemben a tényállást a kihallgatott szociális munkás tanúk vallomásaira, továbbá a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra alapította. A törvényszék katonai tanácsa ítélete 3. oldalának utolsó bekezdésétől az 5. oldal első bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlottak védekezését fogadta el a tényállás alapjául. Az általa mérlegelési jogkörben az ítélet 2. oldal utolsó előtti bekezdésétől a 3. oldal első bekezdéséig megállapított terhelő történeti tényállás a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján azonban helyesbítésre szorul. A fellebbviteli bíróság mellőzi az ítélet 2. oldal utolsó bekezdés utolsó előtti sorából az „ezt követően pedig egy alkalommal arcán megpofozta”, valamint az utolsó sorból azt a tényállítást, hogy a sértett „feje az ütés következtében hátrabicsaklott”. E megállapítások ugyanis nem helytállóak.

A védő fellebbezésének indokolásában helyesen hivatkozott arra, hogy a Be. 115. § (2) bekezdése értelmében a kamerafelvétel - mint adatot rögzítő tárgy - bizonyítási eszköz, amelyet a Be. 151. § (1) és (2) bekezdése értelmében a nyomozó hatóságnak le kellett volna foglalnia, hiszen a lefoglalás célja a bizonyítási eszköz változatlan állapotban való rendelkezésre állásának biztosítása az eljárás befejezéséig. A lefoglalás elmaradásának szankciója, hogy az adott bizonyítási eszköz, jelen esetben a kamerafelvétel adatai az eljárásban nem használhatók fel bizonyítékként, hiszen a Be. 78. § (4) bekezdése értelmében nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközökből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg. Mindezek alapján a kamerafelvételt és a közterület-felügyelők vallomását, illetve a szociális munkások vallomásának azon részeit, amelyet a kamerafelvétel megtekintése után tettek, ki kellett zárni a bizonyítékok köréből.

Az előzőekben írt helyesbítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A felmentésre irányuló fellebbezések nem alaposak. **tanú3** és **tanú4** szociális munkások tanúvallomása alapján a bántalmazás ténye az egyéb ismertetett okirati bizonyítékok tartalmára is figyelemmel aggálytalanul megállapítható.

Az elsőfokú bíróság az általa okszerűen mérlegelt bizonyítékok alapján a másodfokú bíróság által tett helyesbítéssel megalapozott tényállást állapított meg. A másodfokú eljárásban az I. r. és II. r. vádlottak és a védőjük új bizonyítékokra, illetve új tényre nem hivatkoztak, nem merült fel továbbá olyan körülmény, amely miatt a másodfokú bíróság további bizonyítási eljárás lefolytatását tartotta volna szükségesnek. A Be. 351. § (1) és Be. 352. § (3) bekezdésében meghatározott bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezések alapján a másodfokú bíróság irányadónak tekintette az elsőfokú ítéletben megállapított és általa helyesbített tényállást. Ezért a bizonyítékok újraértékelése útján eltérő tényállás megállapítására, és ezen keresztül a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség II. r. vádlott bűncselekményének eltérő jogi minősítését célzó indítványa megalapozott.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, az I.r. vádlott cselekményének jogi minősítése törvényes. Ugyanakkor tévedett, amikor a II. r. vádlott cselekményét katonai vétségként értékelte. Nem értett egyet a másodfokú katonai tanács az ítélet 5. oldalán a II. r. vádlott

magatartásával kapcsolatban kifejtett jogi állásponttal. Rámutat a fellebbviteli bíróság arra, hogy az I.r. és II.r. vádlottak a Btk. 459. § (1) bekezdés 11/k. pontja értelmében hivatalos személyek. Az I. r. vádlott azzal a magatartásával, hogy rendőri intézkedés során a tényállásban írt módon bántalmazta a sértettet, megvalósította a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettét. Már a sértett ruházatának megragadásával és a sértett vonszolásával kimerítette a tényállás elkövetési magatartását. Ugyanakkor a fellebbviteli bíróság a II. r. vádlott magatartásának jogi minősítése tekintetében az ügyészi álláspontot osztotta. A II. r. vádlott magatartása a vonatkozásában megállapított történeti tényállásnak - miszerint a II. r. vádlott biztosította az I. r. vádlott intézkedését, a bántalmazást körülbelül 1 méterről figyelte, azonban ennek ellenére nem avatkozott közbe - és a következetes bírói gyakorlatnak megfelelően bűnsegédként elkövetett, a Btk. 301. § (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettének a megállapítására alkalmas. Bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt. Ez történhet fizikai segítségnyújtás útján, de akár úgy is, hogy a bűnrészes a tettes akaratelhatározását az elkövetés helyszínén a pusztá jelenlétével erősíti. E jelenlét szándékerősítő jellege nem kizárólag a bűncselekmény elkövetésének megkezdése előtt, hanem annak folyamatában, végrehajtása közben is megnyilvánulhat; így akkor, ha a bűnsegéd a helyszínen való tartózkodásával az egyetértését juttatja kifejezésre. Ilyenkor a jelenléte bátorító hatást gyakorol: a végrehajtás során ugyanis az elkövető arra mindenképpen számíthat, hogy e személy a sértett érdekében nem fog közbeavatkozni, cselekményét a hatóság előtt feljeleníteni. (BH 2005.73.)

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a II. r. vádlott cselekményét bűnsegédként a Btk. 301.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettének minősítette.

A fellebbviteli bíróság egyetértett azon ügyészi állásponttal is, hogy ha a jelentési kötelezettséget az ellátott szolgálat szabályai előírják, jelentési kötelezettség megszegésének vétsége fel sem merülhet.

A büntetés enyhítése érdekében előterjesztett védői fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, de tévedett, amikor az egyébként csekély tárgyi súlyú cselekmény miatt végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés-büntetést szabott ki az I. r. vádlottal szemben, ezért a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa a Btk. 82. § (2) bekezdés d) pontja és a (3) bekezdés alkalmazásával a kiszabott büntetést pénzbüntetésre enyhítette. A másodfokú katonai tanács a cselekmény tárgyi súlyához viszonyítva 180 napi tételt, a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz igazítva egy napi tétel összegeként 1.000 forint pénzbüntetést állapított meg. A Btk. 51. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a pénzbüntetésnek szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, egyidejűleg az előzetes mentesítésre történő utalást mellőzte. Álláspontja szerint ugyanakkor a járulékos cselekményt megvalósító II. r. vádlottal szemben a pénzbüntetés is túl szigorú: cselekménye az elbíráláskor olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a Btk. szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen, ezért a vele szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhítette a Btk. 64. §-a alapján. A megrovással helytelenítését fejezte ki a jogellenes cselekmény miatt, és felszólította a II. r. vádlottat, hogy a jövőben tartózkodjon bűncselekmény elkövetésétől.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa helyes indokainál fogva - mindkét vádlottra nézve - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. január 25.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **I.r.** és **II.r.** vádlottak vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

, 2017. január 25.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke